

Zdalna nauka

Jak motywować do niej młodsze dzieci?

Końcówka przedszkola i nauczanie początkowe w szkole to okres wkraczania dziecka w świat nauki. To czas, który w dużym stopniu wpływa na postrzeganie przez dziecko procesu uczenia się – i takie spojrzenie często towarzyszy mu przez cały okres edukacji. Warto zatem rozbudzać ciekawość dziecka jako najskuteczniejszą formę motywowania do nauki.

Obecnie, ze względu na skutki sytuacji epidemiologicznej, proces ten stanowi duże wyzwanie. Zdalne nauczanie z jednej strony wydaje się być dla dziecka ekscytujące, szczególnie z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych. Z drugiej, po pewnym czasie może być monotonne, nużące i narażać na dodatkowe zmęczenie, związane z promieniowaniem elektromagnetycznym. Ze skutkami ubocznymi w postaci niechęci dziecka do udziału w zajęciach on-line czy wykonywania jakichkolwiek zadań edukacyjnych zmagają się aktualnie wiele rodziców.

Aby ułatwić Państwu poradzenie sobie z tą sytuacją i wsparcie dzieci, przygotowaliśmy poniższe wskazówki. Zachęcamy do skorzystania z nich. Mamy nadzieję, że okażą się przydatne nie tylko przy nauce zdalnej, ale także po powrocie do zwykłego trybu nauki.

- **Rodzicu, wrzuć na luz!** Napięcie rodziców i wynikające z niego nadmierne wymagania wobec dziecka powodują, że jego umysł gorzej pracuje, a motywacja do wysiłku intelektualnego spada. Dziecko nie musi mieć najlepszych ocen ze wszystkiego. Warto pozwolić mu na rozwijanie zainteresowań – tego, co lubi, będzie uczyło się z przyjemnością i lepszymi efektami.
- **Zadbaj o dobrą atmosferę** (nauka nie może być nigdy za karę, wprowadź akcent zabawny, podziel się swoimi wspomnieniami z życia szkolnego). Unikaj języka kontroli, wyrzuć ze słownika wszystkie: musisz, powinienes, nie wolno. Zamiast tego spróbuj używać języka osobistego: chcę żebyś, nie chcę itp.
- **Wzmacniaj w dziecku wiarę w siebie** - akceptuj jego słabości, wykaż zrozumienie dla niepowodzeń.
- **Pomóż dziecku zrozumieć korzyści, które da mu nauka**, np. umiejętność liczenia przy zakupach czy możliwość samodzielnego przeczytania tego, co je interesuje gdy rodzice są zbyt zajęci.

- **Postaw na motywację wewnętrzną** - dziecko najchętniej będzie wykonywało zadania, które na tym bazują. Aby ją rozwijać, warto rozbudzać zaciekawienie światem, chęć jego poznawania i uczyć przez zabawę. Ciekawe rzeczy szybciej trafiają do umysłów i na dłużej tam pozostają. Nie zbywaj dziecka gdy wciąż zadaje pytania – możecie wspólnie poszukać na nie odpowiedzi.
- **Zaangażuj wyobraźnię** – zaproponuj dziecku, żeby wyobraziło sobie, że razem pracujecie w jakiejś firmie (np. w twoim miejscu pracy) i każde z was dostało od szefa przydział obowiązków na ten dzień, więc siadacie do swoich stanowisk pracy i wykonujecie każdy swoje obowiązki. Po pracy będzie czas na przyjemności.
- **Do nauki ułamków wykorzystaj np. klocki lego, które staną się tabliczką czekolady do podziału.**
- **Postaw na samodzielność dziecka** – kształtuje ono poczucie odpowiedzialności, które również należy do motywacji wewnętrznej. Zachęć dziecko, by postarało się samodzielnie popracować nad zadaniami i rozwiązać te, które jest w stanie. Zadania sprawiające mu trudność, może zaznaczyć i zostawić, jednak po zapoznaniu się z ich treścią. Dzięki temu, po wykonaniu łatwiejszych zadań, dziecko może zwrócić się do rodzica z konkretnymi pytaniami, dotyczącymi zaznaczonych wcześniej zadań.
- **Doceniaj wysiłek włożony w pracę, a nie tylko efekt.** To spowoduje, że dziecko chętniej będzie kontynuowało naukę i zwiększy szanse na sukces. Jeśli on się pojawi, warto w intensywny sposób okazać dziecku naszą radość.
- **Wspieraj, ale nie wyręczaj,** bo to rozleniwia i pozbawia motywacji do podejmowania wysiłku. Jeśli dziecko ma trudności z wykonaniem pracy, ustal zadając mu pytania, co stanowi problem, upewnij się, że dziecko rozumie. Następnie wyjaśnij, wytłumacz i pozwól dziecku wykonać pracę samodzielnie, naprowadzając na rozwiązanie tylko wtedy, jeśli zajdzie taka konieczność.
- **Okazuj zainteresowanie sprawami szkolnymi dziecka,** wysłuchaj pytań, zgłaszanych problemów, zachęcaj do wspólnego wymyślenia jak można je rozwiązać.
- **Ogranicz stosowanie nagród** typu naklejki, dodatkowe kieszonkowe, możliwość zagrania w grę itp. czyli motywacji zewnętrznych. Skupiają one uwagę dziecka na samej nagrodzie, a nie zadaniu i w perspektywie działają demotywująco. Jeśli już trudno ci znaleźć inne sposoby na motywowanie dziecka, stosuj nagrodę do zachęcenia go do rozpoczęcia i zaangażowania w daną aktywność. Potem warto stopniowo wycofywać się z takiej formy oddziaływania.
- **Chwal zamiast krytykować** - krytyka czy wyśmiewanie to jedne z większych „zabójców” motywacji. Zamiast tego postaraj się zrozumieć źródła trudności dziecka i pomóż mu je

przezwyciężyć. Bardziej zmotywujesz dziecko, podkreślając, co robi dobrze – słowa mają moc!

Możesz użyć poniższych sformułowań:

- Podoba mi się sposób, w jaki pracujesz.
 - Wychodzi ci to coraz lepiej.
 - Widzę, że dałaś z siebie wszystko. Podziwiam to.
 - Fantastycznie! Spisałaś się na medal.
 - Jestem ci wdzięczny za twoją pomoc.
 - Jesteś bardzo pomysłowa.
 - Sprawiałaś mi wielką przyjemność.
 - Brawo! Gratuluję! Super!
 - Tak trzymaj! Rewelacja!
 - To bardzo ciekawa obserwacja.
 - Dziękuję ci.
 - Jestem z ciebie dumny.
 - Jesteś bardzo uważny.
 - Dobrze ci idzie.
 - Udało się!
 - Dobra robota!
 - Wow! Jak ci się udało to zrobić?
 - Jestem zachwycona twoją wytrwałością!
 - Cieszę się, że coraz lepiej mówisz.
 - Wspaniale! Stanąłeś na wysokości zadania!
 - Praca z tobą to prawdziwa przyjemność.
 - Świetnie! Może pokażemy to kolegom?
 - Bardzo dobrze się spisałeś.
- **Bądź w kontakcie z nauczycielem dziecka**, informuj go o zaobserwowanych trudnościach, poproś o wskazówki, jak możesz wspierać dziecko.
 - **Zorganizuj przestrzeń do pracy edukacyjnej dziecka** – tak, by było to stałe miejsce, pozbawione rozpraszających „obiektów” w bezpośrednim otoczeniu (np. hałaśliwe rodzeństwo, zabawki, domowy zwierzynek, telewizor, komputer). Nie przerywajmy także dziecku, gdy jest zajęte jakąś pracą – to je rozproszy i zasugeruje, że jego zajęcia są mało ważne.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 w Łodzi

- **Zorganizuj czas** – najlepiej wyznaczyć w miarę stałe godziny nauki, np. po śniadaniu, dbając by była to pora, w której dziecko nie jest zmęczone / głodne / znużone (np. zdalnymi lekcjami).
- **Zaplanujcie działania na dany dzień**, pozwól dziecku wybrać zadanie, od którego chce zacząć. Warto zaplanować naukę w ten sposób, by zadania atrakcyjne pojawiały się naprzemiennie z tymi, które dziecko uważa za nudne/trudne.
- **Podziel zadanie na mniejsze części** – zapobiegnie to zniechęceniu, spowodowanemu ogromem całego zadania i pozwoli na osiągnięcie drobnych, ale licznych sukcesów.
- **Zaangażuj „nieożywionych pomocników”** – sprawdź razem z dzieckiem, co mu pomaga w nauce i korzystajcie z tego (np. stosowanie kolorów, wyliczanek, wierszyków, zagadek, umieszczanie obrazków z podpisami w widocznych miejscach, a istotnych informacji na tablicy korkowej lub innej, poszukiwanie przykładów, odwołanie do życia codziennego, wspólne eksperymentowanie, itp.)
- **Trenujcie koncentrację** - zaproponuj dziecku gry i zabawy, w których będzie mogło ćwiczyć koncentrację (np. puzzle, „czego brakuje”, labirynty, głuchy telefon itp).
- **Zadbaj o regenerację dziecka**, przeplatając jego obowiązki z rozrywką, zainteresowaniami i koniecznie aktywnością fizyczną - szczególnie w momentach, w których zauważasz u niego zmęczenie (7-8 latek traci koncentrację średnio po 30 minutach).

Przygotowanie: Dorota Bukowczyk, Marta Cieplucha, Marta Jabłońska, Anna Kabacińska, Aneta Koliczkowska, Barbara Kądziołka, Magdalena Pabijanek, Edyta Sabicka, Ewa Szafraniec, Beata Szymczak.